

[Statsministeren.]

at løse dette restproblem ved midler, som vi er glade for at anvende, tror jeg, det er vigtigt, at vi accepterer medlemskab af EF.

Politisk er der jo ingen tvivl om, at Bruxelles vil blive centrum for en lang række afgørende beslutninger, og dér må jeg erklære mig enig med dem, der siger: det kan ikke nytte noget, at vi ikke melder os ind og så tror, at vi af den grund er frigjort fra at blive påvirket af de beslutninger, der bliver truffet. Vi så det i sommer med valutaforhandlingerne. Vi er ikke medlem af EF, vi er ansøgerland, men vi var jo lige så direkte involveret i disse valutaforhandlinger som EF-landene. Sådan vil det også være fremover. Nu stod den danske krone sig jo godt, men der kan komme andre situationer, hvor vi kan have god brug for at være med i en europæisk aftale, der, som udenrigsøkonomiministeren var inde på det, giver os muligheder for at trække på andre landes centralbanker. Under alle omstændigheder kan jeg overhovedet ikke forstå, at nogen kan have indvendinger imod et europæisk valutarisk samarbejde. Det må for ethvert medlem af dette ting, for enhver borger i dette land være en fordel.

Industriudvikling — jeg lagde mærke til, at hr. Morten Lange sagde, at på det punkt stod tilhængerne vel svagest i argumentationen, og det er for så vidt rigtigt, som vi jo kan gøre os håb om, at vi, hvis det danske folk skulle stemme nej den 2. oktober, i løbet af et års tid kan få en eller anden frihandelsordning for industrivarer. Vi er ikke sikre på, den bliver 100 pct. Vi ved, at svenskerne har deres ordning klar, og vi ved, de ikke har været lige glade for den på alle punkter, fordi de to vigtigste svenske eksportvaregrupper — de, der er knyttet til papir og stål — ikke er med, men først kommer med efter en lang overgangsperiode. Noget lignende kunne jo hænde for vigtige danske industriprodukter. Det er ikke noget, jeg siger som en trussel eller som et håb. Det er da klart, at forkastes tilslutningen til EF, ja, så må vi — jeg har brugt ordet gå til Canossa — så må vi selvfølgelig gå ned og forhandle for at få den bedst mulige ordning, og det vil denne regering også være rede til at gøre. Men jeg advarer bare mod at tro, at man uden videre får en næsten lige så god ordning ved at stå udenfor, for det gør man

ikke, man får et minus på landbruget, man får et minus på fiskeriet, og man kan ikke være sikker på at få så god en industrifrihandelsordning, som dansk økonomi behøver.

Men her skal man også være opmærksom på, at industriel udvikling ikke kommer af sig selv. Jeg var for et par dage siden på besøg på Danfoss, en stor dansk virksomhed, der har råd til at investere store midler i forskning og teknologi. Hvor mange danske virksomheder har det? Er vi ikke netop interesseret i at komme ind i et europæisk samarbejde, hvor der udveksles forskningsresultater og teknologiske metoder til større produktivitet i industrien? Jeg tror altså, at også industripolitisk er vi interesseret i EF.

På det kulturelle og uddannelsesmæssige område gør det vel ikke den store forskel, om vi bliver medlem af EF eller ej, men jeg vil mene, at for enhver ung dansker under uddannelse — og vi sigter jo på en fremtid, hvor enhver ung får en uddannelse — må det dog være en enorm chance at være med i et åbent samarbejde i Europa, hvor man på virksomheder i udlandet, på skoler i udlandet, på universiteter i udlandet som dansker kan gå ind og få del i en fælleseuropæisk kultur og viden. Sandheden er jo, at vi skal helt tilbage til tiden før 1914 for at kunne huske et åbent Europa; dengang var der vel ikke en håndværkssvend, der ikke tog arbejde i et andet europæisk land, inden han endeligt etablerede sig i sit eget land. Det kan ikke være noget dårligt igen at få et åbent Europa; det må være en fordel. Det kan ikke være noget dårligt for arbejderne, for funktionærerne, for studenterne, for lærerlingene; det må være en fordel.

Så nævner hr. Morten Lange landbruget og siger, som om det var noget meget væsentligt, at antallet af landbrug i løbet af en årrække vil blive reduceret så og så meget — udenrigsøkonomiministeren har allerede været inde på det. Ja, det er da fuldkommen rigtigt, men produktionsmassen i dansk landbrug vil ikke blive formindsket. Jeg vil da snarere tro, at vi om 10 år har en betydelig større landbrugsproduktion end i dag, og den skal da afsættes, og den skal da afsættes til rentable priser. Jeg mener bestemt ikke, at vi skal gå ind i fællesmarkedet alene for landbrugets skyld — det tror jeg ikke engang